

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.78 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.78 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.78 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.78 (a)

Ludouici Imolensis et ordine minorum theologie professoris, pulchre
Bononie ministri prouincialis. Oratio in die pthomartyris Step-
hani hita corā Sixto Pōt. max. et reliquorū patrū senatu florētissimo .

Dñe ne statuas illis hoc peccatū qz nesciunt quid faciūt.
Sunt hec verba Actū. vij. scripta: et in Epl'a hodiernae
solennitatis annotata.

Memini me al's in hoc solēni die et apud hunc celeberrimū conue-
tum de laudib' beati Stephani disseruisse: nec tñ mihi ipsi, p magni-
tudine rei satisfecisse: Beatissime p'r. Tot namq; preclara gesta in pro-
martyre Stephano fuere: tant' meritōz cumulus vt si ex me quispl
am querat quā hui' sancti gloriofi primā potissimāq; laudē existimē:
hāc scilicet inconctāter respōdebo: q' meo quidē iudicio nō possit di-
gne humano ore laudari. habet hic quotannis sermo pro recolenda
militis chrisi memoria: semp tñ quantū arbitroz remanent auditorū
affectus cupidissimi ad ampliora laudū preconia de hoc vno marty-
re iterū perdiscenda. Quo fit ut ego ipse cui etiā munus hoc annuū
tot explicandarū laudū mō cōmissum est: anceps dubiusq; remaneam
vnde dicendi initū potissimū sumam. Nā si in eo laudando ipsius in
primis cōtinentiā adduxero: fortitudinē: prudentiam: constantiā: mā-
suetudinē: patientiā: benignitatez: nec sic quidē magnopere eū ornare
iudicabor. qm et his virtutibus plurimi gentiliū p'dicti fuere. Si ve-
ro eius fidē cōstantē: spem certā: charitatē in deū precipuā: .oēmq;
sancti moniā demonstrauero: nec sic quoq; laus erit eximia: qm talia
quedā dicere videbor: quāta solent in cōi sanctorū vita respiri. Quā
ob rem de amplissima et excellentissima Beati Stephani in proximū
charitate, qua reliquos fere omēs antecelluit: breui nunc dicere ten-
tabo. Postremo in ei' felicissimo transitu quē Lucas dormitionē ap-
pellat: totā hanc dicendi rōnem concludā. Verum qz nō me fallit q;
arduū: qz difficile sit hoīem peccatorē de sanctissimis viris: et adeo
in grā cōfirmatis verba facere: ob id ad piam dei genitricē et matrē
nostrā indulgentissimā vt moris nrī est: et vt christianū decet: recur-
ram: fauorēq; ipsius atq; presidū suppler et humilis implorando ta-
citus dicam: Ave.

Inter ipsa nāq; excellētissima dona: que ab summo et eterno rerum
oium conditore quotidie hoībus ipsis elargiant: Beatissime p'r. Nul-
lum pfecto Augustino teste excellētius donū est charitate: que sola
inter filios regni eterni et p'ditionis eterne diuidēs: deum primūq;

diligē nos facit: et ut opa nra deo accepta ac merito cōdigna sint: or
dinat atq; dispōit. Nā relique om̄s nude sunt sine charitate virtutes
Nempe hac vna tā nobili et prestanti e celo nobis collata virtute: in
deū ipsum veluti in summū bonū: et in prōximū perinde ac in fratrem
nr̄m: pfecta tēdm̄ dilectōe. Prōxim⁹ sane in ipso charitatis prece
pto: nō sanguinis p̄p̄nitate: sen ratiōis societate p̄sandus est: in
qua socij sunt om̄es homines. Nam si pecunie rō socios facit: quan
tomagis rō nature: nō negociādi: sed nascendi lege cōmunis. Nō igitur
primi noie hij tm̄ intelligendi sunt: qui nobis amicitia et p̄p̄i
uitate iungunt: vt nōnulli phariseorū male int̄pretabant: sed om̄es
p̄sūs homines: cū quibus nobis natura cōis est. siue illi amici et be
nefici sint: siue inimici et iniuriarū illatores: a cōmuni hoīm charita
te nequaquā sunt excludēdi. Nemo vnq; tā malus: tāq; p̄uersus ē: qui
ob ipsam naturā: que i se bona ē: primi noie nō censeat. Pulchrum
itaq; valde ē: et diuine beuolētie cōpandū: sui quēq; in altero me
minisse: et amare p̄p̄iā etiā in hoste naturā: qđ nimirū prōtomartyr
Stephanus effecit: et ut posterī id facerēt: exēplo docuit memoran
do. Nā licet innumeris et pene infinitis claruerit virtutib⁹: leuīta nr̄
sanctissim⁹: l3 prerogatiuis et p̄uilegijs q̄maxis insignitus: miranda
quedā et obstupēda: in ipso florētis etatis cursu gesserit. Nihil tñ in
eo admirabilius fuisse tenendū est: qđ qđ pro mario p̄fectiōis cumu
lo: suos adeo ingēti charitate p̄secutus ē inimicos: vt i hoc vno ex
cellētissimo dono nemo sit ei sanctorū equādus. Preclarū nāq; ē per
secutiōes: iniurias: cruces: et extrema supplicia cū paciētia ferre: At
multo preclari⁹: ipsos p̄secutores usq; adeo inter tormēta diligere:
vt bñficia videaris ab eis accepisse nō vulnera. Magnum preterea
et excellēs est: etiā in extremo vite biatu inimicos diligere: et iniuri
arū obliuisci. Sed illud p̄fecto maius et excellentius inter ipsas du
re mortis angustias: nō tormēta p̄p̄ia cogitare: sed p̄ inferentibus
mortē tāq; pro sibi caris et dilectis ardētī aīo supplicare. Nec siqui
dem oīa et lōge āpliora: qđ enarrari possint admirāde charitatis opa
Stephanus athleta christi fortissimus mirifice exercuit: Luca ydo
neo et fideli teste in actib⁹ aplorū sic referēte. Nā in ipso religionis
nr̄e p̄cipio: anno videlz ascensiōis christi in celū primo: cū furor in
deorū in electissima christi mēbra scuiret: et nr̄am hanc sanctissimā re
ligiōz tūc tenerā et nouē in fertā: maligni: ingrati: atq; p̄fidi homines
penit⁹ enertere om̄i studio niterent. Tum Stephanus gr̄a et fortitu
dine plenus: signa et p̄digia magna in ppl'o faciebat: ardua queq; et
difficilia p̄ cōfirmāda āplificādaq; fide: ingēti aīo et incredibili virtute

omni hora atq; mōto aggredi q̄maxie pcurabat. Verū q; hoc cōe
iprobōz hoīm viciū est: vt bonos odio hēant: eos carpāt malignis
verbis: et factis quoad possunt ledāt: quos sibi viderit virtute et fa-
ma supiores: mor aduersus Stephanū iuuenē qdem integerrimū et
sanctissimū: cōsceleratū qdā et flagitiosū hoies: ex sinagogis Sathane
pdeūtes vnanimit̄ insurgūt: disputatiōib⁹ et falsis argumētiōibus
hoiem scīm et doctū: circūuenire miserī et aītes certatī. cōtendūt. S;̄
diuina sapiā que ī seruo dei Stephāo erat affluētissima: vici statim
ac oīno cōfusi hoies: fraudulētī et p̄ditissimi: obsecratī nimīū et ī sano
quodā furore debachati ī Stephanū cōcitato tumultu gregatī irru-
unt. Et quē inter eos velut angelū dei loquentē cernebāt: lapidib⁹
obruendū interimendūne ex ciuitatē celerit viciū paricide nepha-
ri. Quid plura? Quē antea pudicū innocentē et iustū esse: re ipsa didi-
cerāt: vt maledicū atq; blasphemū ingratiissimi lapidabāt. Undiq; īgi-
tur imania sara volāt: et imissa p̄ aerē atq; cōtoza sacrilegoz māib⁹
sancti leuite Stephani: purissimū atq; castissimū corp⁹ letalit̄ impe-
tūt: mūdissima queq; pulcherrimī et elegātissimi iuueis mēbra: crebez-
rimis ictib⁹ atrocit̄ feriūt: dilacerāt: frangūt: atq; discerpūt: fluit ex
omī corpis pre innocentis hois sanguis: nulls fere ī corpe vigor re-
manet: ob iph⁹ cruciat⁹ magnitudinē et aspitatē. At miles christi aīo
forti et inuictissimo pstat: redēptori suo: et dño ihu christo: quē stantē
ad eū iupandum emīnētī qdam et admirabili visione cernebat: voce
pia et humili sese magna fide cōmendat. Dein flexo poplite: et iūctis
ac eleuatis ad fidei a palmis: p oībus his: q in ei⁹ mortē cōsenserāt
pmaxio charitatis ardore succēsus: deū p̄rem feruētissime orat: atq;
obsecrat dicēs: Dñe ne statuas illis hoc peccatū: q; nesciūt qd faci-
unt. O imensam charitatē: que ne ipso qdē vite excessū: obliuisci et
am iūmicōz potuit: O dignissimā militis christi precatiōz: cui⁹ effica-
cia et virtute Saulus cōuersus: vbi antea christiani nois psecutor e-
rat infestus: fact⁹ est postea p̄dicatoz egregi⁹: qd̄ auteli⁹ cōfirmat
Augustin⁹: vbi ait. Si martyr Stephan⁹ p lapidatib⁹ nō orasset: ec-
clesia hodie paulū nō hrēt: et ī p̄sona xpī iterū sic dicit. Saule saule
qd me psequeris. olim qdē debui pdere te: sed Stephan⁹ me⁹ ora-
uit p te. Sic. n. p̄destinati sunt aliq; vt nris orōibus cōcedant. vt ī
libro de p̄destinatiōe sanctorū idē doctor Augu. h3: q; sub diuina: pul-
dētia nō tm cadit q effectus fiāt: sed ex qbus cāis et quo ordie pue-
niant. Ea igitur que sancti viri orando efficiunt: ita p̄destinata sunt.
vt precibus obrineantur. Maximas ergo grācias tibi h3 et sp̄ hēbit
sancta m̄ ecclesia p̄tomartyr scillime: q p ea āplificāda et illustrāda.

cam palmū pululare cepisset: nō modo mortē oppetere adeo strenue
et gloriose voluisti: sed doctore et celeberrimū magna incensus cha-
ritate tuis precib⁹ tradidisti. Sed dic queso miles christi fortissime
ut et nosipsum imitari teletia valeamus: quis te in ea potissimū erate in
qua viuere maxime delectat: et in q̄ vlciscēde iniurie appetit⁹ in omni-
bus fere regnat: nouā hanc doctrinā edocuit: ut tuos tantope inimi-
cos diligeres: et p̄ eis ne perirēt seruētī animo supplicares? Quicūq;
p̄tomartyrē Stephanū imitari exoptat: ut mō egoipse referā: sic cū
nobis merito ridentem audire se credat. Si bñ mecū animaduerti-
tis viri christiani qui adhuc in salo tactātis seculi nutabūdi ac dubij
vestigijs oberrātibus fluctuat: nullū aliū mihi preceptore vel ma-
gistrū fuisse cognoscitis: nisi dñm iesum. qui cū in euāgelio suo pre-
cepta in salutē omnib⁹ daret: et ad magnā p̄fectionē discipulos eru-
diret: de diligēdis inimicis et iniurijs remittēdis doctrinā nobis sa-
luberrimā tradidit: quā et ipse p̄nti etiā virtute cōfirmavit. Ad hunc
igit̄ perfecte dilectionis gradū erga inimicos q̄maxime seruandum
quisquis attingē vult: redemptore n̄m et dñm iesum christum sibi
aī mētis oculos q̄sep̄ius p̄ponat. q̄cquid enim ver⁹ ille m̄ḡ edocu-
it: factis etiā mirificis adimpleuit. oīa nāq; gesta ei⁹ ab ipso statim
aduentu et pat̄etie singularis indicia: et charitatis admirāde prebue-
runt exempla. Nam cū dei verbū qd̄ aī secula intemporalit̄ et patre
genitū est: nostrā hāc naturā tpe p̄stituto assumpsisset: et int̄ hōies
verus deus et hō p̄ cōi hominū salute versaret: innumeras vsq; ad
crucis et passionis horā ptulit p̄secutiones. et quanq; in p̄tate sua vin-
dictam habēt: maluit cū inimicis patientiā tenere et amplissima omni-
bus. ei iniuriantib⁹ charitatis signa demonstrare: ut improbi et sceler-
ati diu benignitate diuina expectati: omissis criminū et scelerū con-
tagionib⁹ aliqui in melius mutarent̄. Ob hoc Judā domesticū inimi-
cum vsq; ad extremū longa patiētia substinuit: cibū cū eo sumpsit: p̄-
ditorem sciuit nec patefecit: p̄ditionis osculum ab eo nō recusauit:
sub ipsa aut̄ passione et cruce priusq; ad crudelitātē necis et effusionē
sanguinis veniret: que cōiuncta: quot p̄bra: quas cōtumelias: quot lu-
dibria et flagella: benignissim⁹ redemptor n̄r patientissime tulit. Et
tū cum primū in crucē eleuat⁹ est: ad patrē pietate motus clamat di-
cens: P̄r ignosce illis. Quid pōt benignius dici: qd̄ maiore charita-
te factū enarrari: quid amplius magi et redemptor n̄r facē debuit: ut
nos ad diligendū inimicos inducēt: et p̄fectiōis semitā qua gradere
mur oñderet. Turpe itaq; est hōi christiano christianū se dicē: et chri-

stiane religiōis ducē atq; magistrū quo ad fieri possit imitari nolle.
Sunt fortasse nōnulli P. amplissimi: qui p̄tomartyris Stephani ad
monitiōe contēpta, p̄ malignāti ingenio 7 pessima eoz cōditiōe suos
nequaq; inimicos: se posse diligere affirmabūt. hui⁹ tam pueri detē
stadiq; generis hoīes amaros siue acerbos. Phus appellat: qui q̄q;
ad remittendā iniuriā 7 inimicos diligēdos duri atq; difficiles vide
ant. ob hoc tñ apud eternū iudicē excusationē hēbunt nullā: qz de di
ligēdis inimicis vt excellētissimus doctor Augustin⁹ ait. Nullus vn
q; in veritate se poterit excusare: cū nō de celario ut ille inquit: sed
de corde istā elemosinā iplere iubeamur. q; igit quēq; etiā nobis iū
riantē vel amore: vel odio. p̄sequimur in nobis ipsis est: qz vt idē do
ctor Augustinus h3: Nihil tā in p̄tate nra est q̄ volūtas nra: que etiā
teste Phō in in ipso regno aīe regina nūcupat: liberū oīno habens
imperīū. Equidē magni illi phī: qui p̄scis t̄pibus: tā apud grecos:
q̄ latinos floruerūt: q̄q; vera fide 7 celesti ac sup̄nāli carerēt: lumie
philosophicis tñ disciplinis ibuti de contēnendis iniurijs dicta pa
riē 7 exēpla q̄ plurima hōibus prebuerūt. Nā magn⁹ ille Plato: qui
paciētissimī Socratis discipulus et auditor fuit dicere solitus erat:
totius phie robur pacientia est: cum libera sit anima et dñā passionū
vincere se ipsum oīum victoriarū prima et optima victoria. At Lice
ro vnus ex nostratib⁹ nō minus Phus precipuus q̄ orator egregius
hoc idem in oratiōe ad Cēsare: clarius 7 apertius dixit: vbi ait. Nul
la enī est tanta vis: que nō ferro ac viribus debilitari frangiq; po
ssit: animū vincere: iracundiā cohibere: victoriā tempore: aduersari
um nobilitate ingenio 7 virtute prestantē nō modo extollere iacentē
sed etiā amplificare eius p̄stinā dignitatē: hec qui facit nō ego cū
cū summis viris cōparo: sed simillimū deo iudico. Docet preterea i
christone diuus Plato iniurias nunq; esse faciendas: semp aut tolle
randas: sic enī inquit. Nullo igit pacto iniuriari oportet: Fateor in
quit. Nec ergo etiā leso referēda iniuria est: vt multi putant: qm̄ nul
lo pacto iniuriandū est. Et qm̄ malefacere nihil aliud est q̄ iniuriari.
nō oportet male alicui facere: etiā si innumerabilia mala p̄pessus sis
Possent multa 7 varia ex antiquoz phoz libris excerpta: quantū ad
rem nram accomodate p̄rīneat imp̄sentiarū induci. S3 hec panca
de multis pro angustia t̄pis adducta sufficiant: ad cōfundendā in re
mittendis iniurijs christianoz duriciā. Nā si phī 7 potētissimī quon
dā viri: qui deū oīno ignorabāt: 7 ad quē finem sua dirigerēt opa pe
nitus nesciebāt: grauissimas etiā iniurias p̄ acquirenda sibi humana

gloria contemnere potuerunt. Id. n. apud eos magna laude dignum videbatur: quod multi facere nequiterent. Quid nobis ipsis faciendum est: qui sub christi verillo militamus: qui totius perfectionis ducem atque magistrum voto et professione sequimur? Qui magna etiam premia iniurias dimittentes adipiscimur? fideli domino pollicente qui ait. Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum dimittet: et vobis pater vestri celestis delicta vestra brevis et copendiosa via a christo nobis proposita ad obtinendam de peccatis nostris veniam: quam si quis appetitu vindicte oblectatur: neglexerit: veluti seruus ingratus: tortoribus iubente domino tradetur: quo ad usque vniuersum reddiderit debitum. Quis ergo adeo demens et insanus erit: ut pro magnis peccatis: que ipse in deum et creatorem suum commiserit: pauca quedam et exigua primo suo dimittere non velit? Is perfectus est: qui amaro et acerbo corde: susceptae iniurie memoriam: secum tenaciter et indelebiter gestat: qui execrabili odio conceptus: et intimis precordiis affixus intabescit atque consumitur. qui malivolentiae ungulis veluti intestinis cruciatibus: die noctuque dilaceratur. Quisquis ille sit de ecclesie liminibus ut patrum sanctiones mandata arceat: et a comuni fidelium consuetudine penitus repellatur. Nos vero patres colendissimi: qui inter catholicos et veros dei filios connumerari volumus: qui etiam pro eminenti in ecclesia dei statu laicis et secularibus exemplo bene viuendi esse debemus: illatas nobis iniurias ut fortes et magnanimi viri obliuisci tradamus? inimicos nostros lux christi preceptum diligamus: simultates omnino et letifera odia deponamus: pro ipsis etiam inimicis si nostra ope aut favore quoquo modo indigeant: non preces timido effundamus: sed valueris misericordie et pietatis opera: charitate moti: eis liberaliter impendamus. Hoc. n. pacto ipsius eterni patris: qui super bonos et malos lumen facit solis oriri: optimi et commendandi filii erimus: quibus aliquando audientiam dicere licebit. Dimitte domine quod dimisimus: da quod dedimus. Quapropter. n. pro martyr Stephanus gratissimum omnis munus: quod deo pro inimicis obtulerat finiuit: in domino statim tanquam premium acceptum obdormiuit. De quo quidem dormitione siue felici transitu: ut paulo ante pollicitus fuerat: pauca quedam: et deuotionis et utilitatis gratia dicam.

Nihil est enim patres optimi: quod nobis miseris mortalibus: tante cure et studio esse debeat: quam pro virili nostra maxime emitti: ut bene et laudabiliter moriamur: quia mori quidem ad omnes: bene autem mori ad paucos pertinet. Hi vero ante omnes: bene ac virtuose mori profecto dicuntur: ut sacris litteris edocemur: qui pro seruanda

iustitia: et vera atq; integra fide erga deum creatorem nostrum habenda: mortem ipsam quous formidolosam et acerbam: forti et inuictissimo animo subeunt: eligentes potius deo dilecto gl'ose mori: quam eo neglecto turpius vivere. Nempe vita hec nostra fragilis nimium et erumnosa: varijs undiq; casib; et piculis subiecta: quam locuda nobis et pulchra admodum videat: eo quod dulci et inani quodam gustu terrenarum rerum sit aspersa: a probis tamen et fortibus viris contemnenda est omnino cum ob eam uel pietas uel religio aut ipsa iusticia quouis modo est defendenda. Namque hoc pacto hominem sui amatorem esse oportet: ut sibi in omnibus honestatem proponat et tribuat: Aristotelica sic suadente doctrina: velut hi qui breuem potius vitam et honestam: quam longam et turpem expetendam censent. Unus dies boni actus peccati immortalitati Cicerone etiam re se anteponendus esse videtur. Hec nobis a christo clari; manifestiusque precipiunt: Nolite inquit ipse eos timere: qui occidunt corpus: animam autem non possunt occidere. Et rursus: Qui odit animam suam in hoc mundo: in vitam eternam custodit eam: ubi sic Augustinus: Cum ergo cause articulus venerit: et ut hec conditio proponatur: aut faciendum esse contra dei preceptum: aut ab hac vita migrandum: Cominante mortem persecutore: ibi oderis in hoc mundo animam tuam: ut in vitam eternam custodias eam. Non itaque multum curandum est nobis quod necessario morituri sumus quo tempe aut quo mortis genere moriamur: sed moriendo quo ire cogamur: quod mala esse mortem id solum facit quod sequitur mortem: peccatus videlicet seu viciu quo anima infecta et contaminata ex hoc terrestri domicilio discedens: ad luendam penam accedit. neque enim fas est eum qui scelerat in hac vita feliciter vixerit: effugere quod meretur. Ne igitur nobis qui suauitatibus mortiferis allekti et vanis ac falsis opinionibus decepti: de presenti tantummodo vita consulimus: in eaque omnem spem nostram curam: sollicitudinem: atque diligentiam locamus: christum redemptorem nostrum improbe et scelerate viuendo quotidie milies negamus: Hieronymus modo doctore sanctissimo attestante: qui ait: Estimant quidam in eo tantum deum negari: si in persecutione quis a gentibus comprehensus se confiteri renuit esse christianum. Ecce ap'us omnibus que pueris sunt factis deum asserit negari. Christus sapientia est: iusticia: veritas: sanctitas: fortitudo. negat per insipientiam sapientiam: per iniquitatem iusticiam: per mendacium veritatem: per turpitudinem sanctitatem: per imbecillitatem animi fortitudinem. quotienscumque vincimur vicijs atque peccatis: toties deum negamus. Et e contrario: quotiens bonum quid agimus: deum confitemur. Utinam ergo de nobis id nunc merito dici non possit quod de Atheniensibus? Ita

lerius scribit: vbi ait: Quantā reprehensione merent hi q cū equis
fina iura sed iniquissima haberēt ingenia: morib⁹ suis q⁹ legib⁹ vti
maluerūt. Si enim reprehendendi Athenien⁹. fuerūt quia cōformes
suis legib⁹ mores nō habuerūt: quāta bone deus reprehēsiōe hoc
tpe digni sunt mali christiani: q optimas & sanctissimas bñ viuendi
leges nō a Solone p⁹ho: sed a vero dei filio susceperūt: quas tñ ce
citate & amentia ducti negligunt atq⁹ contemnūt: p⁹fession. s⁹q⁹ sue et
pprie salutis immemores: uelut gentes que deū nō nouerūt: in de
fideria carnalia prouūt: flagrant vbiq⁹ delicta: & passim peccandi li
centiam vltro sibi omnes assūmūt: nulla de mandatis dei seruandis
cura: nullus de humanis legib⁹ met⁹: quicquid redimi pecunia po
test nō timetur. Domesticis vicijs ut iam pprijs ac vernaculis cun
cti pariter fauem⁹: & quo tandē tot & tātis errorib⁹ implicati singu
lo momēto pperem⁹ ceci & amētes nō cogitamus. Morte interea
celerit adueniēte añ summi & etnū iudicis tribunal: magnis grauiss
imisq⁹ pccis onusti ex insperato pducimur: vbi de singulis que in vi
ta gessim⁹ nō minoi aut rhadamāto ut fabule tradūt: sed vero & ei
no deo cui oīa nuda & aperta cōsistunt: & cui⁹ impio cūcta subiecta
sunt: verā atq⁹ integrā reddem⁹ rōnem. Tūc nō fascēs seu honores
nō magnarū dignitatū amplitudines iuuare nos poterūt: nō dereli
cte mūdo diuitie: nō ipsa deniq⁹ funeralis pōpa quicq⁹ subsidij pore
rit prestare: sed sola innocentia: sola iusticia: cui⁹ legitima & digna
merces est immortalitas: quā illi tñ impēdere de⁹ statuit: q cōdito
ris sui mādata seruabit: q temp⁹ qd parca manu in vsum vite datū
est: vsuraria quadā accessione repetēdū: in pprie aie salutē atq⁹ mul
toz hoiuz vtilitatē prudētissime dispēsabit. Ut igit ad ptomartyrē
Stephanū: de quo pncipalis est intētio sermonē cōuertam⁹: q⁹ nō
facile ex ijs que dicta sunt intelligit ptomartyris Stephani mortē
preciosam admodū fuisse atq⁹ felicem: Nam lz mors ipsa que aīam
seiuugit a corpore: et quam vltimū terribiliū p⁹us appellat: homi
ni in penam peccati data sit: ut sancti doctores et catholici omnes
affirmant: ineffabili tamen dei et creatoris nostri misericordia effe
ctum est: ut id quod ob culpā primoz parentū cunctis fuerat homi
nibus p supplicio infunctū: martyribus nostris in vsus iusticie & in
premiū beatitudinis transiret eterne. Si enim prisca illa gentilitas
suos homines qui p defensioē patrie magno animo militātes inte
rierunt: in morte beatos fuisse ac felices credidit: & tanq⁹ semideos
factos maximis honoribus coluit & obseruauit: quid de Stephano

mille christi fortissimo tenendum est. Quid ei honoris et aplitudinis
 tribuendum? qui primis adhuc iuente annis: qñ moralibus disciplis
 minus apti et ydonei sumus: Mirāda quedā et obstupenda nimum
 p gloria dei gessit ppiū sanguinē p tutanda christi religione ante
 oēs effudit. Verillū crucis qd tunc iacere videbat: martyrij sui glo
 ria pīm^o oium triūphanter erexit. huic vni tm̄ deus grē et fortitudi
 nis cōtulit: ut breui tpls spacio: cuiuscūq; virtutis pfecte pfecto fun
 ctus sit munere. Merito igit Stephanus corona vel norma nr̄a: in
 noīs interpretationē est appellatus: qz post redēptoris nr̄i mortē pī
 mā martyrij coronā: quam nos aureolā dicimus: strenue et fortiter
 dimicādo pmeruit: optimarūq; virtutū normam quandā seu regulam
 posteris oibus dereliquit. Sed nunc interrogare libet: quid premij?
 quid mercedis pro tot tantisq; virtutib? protomartyr Stephanus
 fit cōsecutus: vitā pro christo: et quidē florentissimā post magnifica
 gesta: qz libentissime exposuit. Cōmuni hominū vtilitati fortiter dimi
 cando cōsuluī: Neq; id tñ imprudēter facere debuit: quia ut Phus
 inquit. Nō debet vir fortis leui de cā et pro vili pmo vitā abijcere:
 sed eā potius magnificare: eo q; virtute pollens vita dignus sit. Si
 preterea militibus secularib⁹ strenue et victoriose certatibus: pīma
 antiquitus: et corone dabantur: et Romanis etiam duclibus atq; Im
 peratorib⁹: qui hostes deuicerant: maximus Senatus cōsulto exhi
 bebat triūphus. Quid tu bone Iesu Stephano militi tuo strenuissi
 mo: post gloriosam de hostibus fidei victoriā tribuisti? Scio egdem
 te in euangelio tuo: cū discipulos ad pferenda mala adhortareris
 dixisse: Beati: qui psecutiones patiunt prop̄ iustitiā: qm̄ ipsoz ē re
 gnum celoz. Cū igit infallibilis veritas sis: nemo ē fidelīū: qui dubi
 tet: quin Stephanū militē tuū inuictissimū martyrij sui agone pacto
 ad eterne beatitudinis regnū statim euocaueris: tota celesti curia su
 bilante: vbi tu verbū inclitū: cū patre tuo et spiritu scō vna delitas:
 vna essentia: et sanctorū oium spes vnica: facie ad faciē videris: a san
 ctis oibus letificans vndiq; eos in pace tua: que exuberat omnē sen
 sum. Magna inquā premia: magna pfecto et ingētia dona: strenuissi
 mo militi Stephano sunt exhibita: qui post deuictam iudeoz nequi
 ciā: post supatos innocēti morte sua fidel hostes: ad eternā protinus
 beatitudinē euocatus: et summo ac ineffabili bono perfecta et secu
 ra fruitione coniunctus: inenarrabili semper letitia viuet: et gaudio
 cum sanctis omnibus letabit sempiterno. O felicem obitum. O glo
 riosissimam Athlete christi commigrationem. Mors quidē a iudeis

inferitur: sed statim immortalitas sequitur. Occiso mundus eripit: sed restituito paradisos exhibet. Vita tpalis extinguit: sed eterna reparatur. Quanta igitur dignitas est quantane felicitas exire hinc letum: exire inter pressuras et angustias gloriosum: dimittere mundo hoc terrestre et fragile domicilium et adeo creatori nostro immortalē reddere spiritum. Pulchre itaque tam felicē protomartyris Stephani obitum: non mortē sed dormitionē Lucas appellavit. In domino namque Stephanus obdormiuit: quia oblato pie dilectionis et feruentissime charitatis dignissimo sacrificio: mox anima eius sanctissima in celum euecta: purissimum illud corpus sub spe certa resurrectionis terris dereliquit. Nec deuotis et pijs animis cōtemplanda sunt viri christiani. Nec frequenter cogitatione etiam atque etiam hoc vno die meditanda: ut ad illam celestem et immortalē vitam ad quam beatissimum Stephanum puenisse credimus: et nos ipsi qui adhuc viatores et peregrini sumus: si non per martyrium: at saltē per innocentie et iusticie opa omni studio nostro perungere elaboramus. Coadiuvare domino nostro iesu christo: qui nunquam deest bene operantibus: et qui in celis gloriosus regnat et admirabilis: cum patre et spiritu sancto trinus et vnus Amen.

Francisci Vseppij et Amicorum

